

**Te au ‘akaapa‘anga Tivi e te Ratio:
E karere turama i te au tangata ‘akarakara e te ‘akarongo‘rongo**
www.bsa.govt.nz

E tika‘anga toou i raro ake i te ture kia tuku i taau ‘akaapa‘anga e ka ‘akara matatio katoa ia te reira mei te mea e, kua mareka kore koe i te turanga o tetai porokaramu tīvī e te ratio. Na roto katoa i te tuku‘anga ‘akaapa‘anga a te au tangata ‘akarakara e te ‘akarongo‘rongo e rauka‘i te mou meitaki i te turanga rangatira o te au porokaramu e tuku‘ia nei ki te katoatoa na roto i te mareva.

Na teia karere e ‘akamarama i te au takai‘anga ‘akaapa‘anga e te ‘anga‘anga a te Broadcasting Standards Authority (BSA), no te kimi matatio‘anga i te au ‘akaapa‘anga ma te ‘akara ‘akaou i te reira au ‘akaapa‘anga tei tuku‘ia atu kia ratou te aronga ‘akaāere i te au porokaramu e tuku‘ia nei ki te katoatoa na roto i te mareva.

Eaa taku ka rauka i te ‘akaapa?

Ka rauka ia koe i te ‘akaapa i tetai uatu porokaramu taau i manako e, kua apa i raro ake i te turanga rangatira o te au porokaramu e tuku‘ia nei ki te katoatoa na roto i te mareva. Ko te porokaramu, koia oki, ko tetai uatu apinga tei tuku‘ia ki te katoatoa na roto i te tivi, me karē ra, na runga i te ratio e tetai uatu tuatua no te reira au porokaramu. Ka rauka katoa ia koe i te ‘akaapa i tetai au tuatua ‘akapararauare politiki i mua ake i te au tuatau iki‘anga.

E ‘akamaara e, ko te au ‘akaapa‘anga no runga i te ‘akapararauare‘anga, e tuku tika i te reira ki te: Advertising Standards Authority, PO Box 10 675, Wellington, imere asa@asa.co.nz, web www.asa.co.nz

Eaa ra te ‘turanga rangatira o te au porokaramu e tuku‘ia nei ki te katoatoa na roto i te mareva?

Kua ātui ia mai i roto i te turanga rangatira o te au porokaramu e tuku‘ia nei na runga i te ratio e te tivi teia au mea, koia oki:

- e mea tau e te manea
- ture e tōna ‘akatere‘anga
- kua paunu meitaki‘ia
- kia tika te rave‘anga
- auraka kia akaveegee
- kia tika tikai
- paruru i te tika‘anga paraiveti o tetai tangata
- te paruru‘anga tamariki
- ‘akatupu orireau
- ‘akamaroiroi kia inu ia te kava kona
- vavai‘anga porokaramu
- ‘akamarama‘anga porokaramu

Ko te au akanoono‘anga e te ‘akamarama‘anga i te turanga rangatira o te au porokaramu e tuku‘ia nei ki te katoatoa na roto i te mareva, tei roto te reira i te Puka Akataka‘anga i te au mea tei tau no te reira te ka rauka mei ko mai: www.bsa.govt.nz, me kare ra, e founu e te tata atu ki te BSA.

Ka ‘akapeea au i te tuku‘anga i tetai ‘akaapa‘anga na roto i te leta?

Mei te mea e, kua anoano koe i te tuku i tetai ‘akaapa‘anga no runga i te turanga rangatira o te au porokaramu e tuku‘ia nei ki te katoatoa na roto i te mareva, e tata koe ki te ngai tikai i rave i te reira. E atereti koe i taau leta ki te pu CEO o te reira ngai. Inara, te vai nei tetai ngai te karē e rauka kia ‘akaapa koe ki reira, koia oki, ko te āāti‘anga i te tika‘anga paraiveti o tetai tangata. Ka tata tika koe ki te manitia no runga i te tu‘anga ture o te BSA. Ka rauka katoa ia koe i te ta‘anga‘anga i te au pēpa i runga i te vepūtaite a te BSA www.bsa.govt.nz, me karē ra, na roto i te imēre, e te tuku‘anga katoa na roto i te mērē ki te ngai tikai tei rave i te reira.

Ko te tuku‘anga ‘akaapa‘anga na roto i te leta, kia rauka katoa i te tauru i teia au mea i taiku‘ia i raro nei?

- kia tātā‘ia ma te ‘akakite e, e ‘akaapa‘anga na roto i te leta
- kia tae ki te ngai tikai tei rave i te reira, me karē ra, ki te (BSA mei te mea e, no runga i te āāti‘anga i te tika‘anga paraiveti o tetai tangata) i rotopu i te 20 ra mei te tuatau i ‘akaapa‘iai te reira (ko te au ra angaanga karē te Maanakai e te Sabati, te au ra orote e mei te ra Kiritimiti e tae uatu ki te ra 15 o Tianuare)
- e tauru katoa i te ingoa o te prorokaramu, te tianara, me karē ra, te ratio i tuku i te reira ki te mareva, te ra, marama e te mataiti e perā katoa te ora i tuku iai te reira
- ‘akataka i te turanga rangatira o te porokaramu, me karē ra, te au porokaramu taau i manako e, kua āāti‘ia
- ‘akataka eaa koe i irinaki ei e, ko te reira porokaramu kua āāti‘ia te turanga rangatira, me karē ra, te au turanga rangatira.

Ia koe e ‘akataka ra e, eaa koe i irinaki ei e, ko te reira porokaramu kua āāti a ia i tetai turanga rangatira, e mea tau rava kia oronga katoa ia tetai au ‘akara‘anga. Ei ‘akamarama‘anga, ‘akakite mai i te tuatua tei tangi viivii ki a koe, tatara mai i te au akatutu‘anga tei kore i tau, me karē ra, taiku mai i te au tuatua taau i manako e, karē i paunu meitaki‘ia, me karē ra, tei kore rava i tau kia tuatua ia.

Aea au e tuku ei i tetai ‘akaapa‘anga ki te BSA?

Kia tau ki ta te ture i akataka, koia oki, ko te Broadcasting Act 1989, ka anoano ia te ngai tikai i rave i te reira kia pau‘ i taau ‘akaapa‘anga i rotopu i te rua ngauru ra angaanga, mei te ra i tae ei taau ‘akaapa‘anga kia ratou.

Mei te mea e, kua marekakore koe i te pau‘anga a te ngai tikai i rave i te reira, e rua ngauru ia ra angaanga tei akono‘ia noou i te tuku atu i taau ‘akaapa‘anga ki te BSA, no te kimi matatio‘anga ma te ‘akara akaou i te reira au ‘akaapa‘anga.

Mei te mea e, karē te ngai tikai i rave i te reira i pau‘ mai i taau ‘akaapa‘anga i rotopu i te rua ngauru ra angaanga, e ka rauka ia koe i roto i te ono ngauru ra angaanga mei te ra i tuku‘ia‘i te reira ki te katoatoa na roto i te mareva kia tuku i taau ‘akaapa‘anga ki te BSA.

Eaa te ka tupu me oti iaku i te tuku i taku ‘akaapa‘anga ki te BSA?

Na te BSA e akakite ki te ngai tikai i rave i te reira e, e‘akaapa‘anga tetai tei tae kiaia, tuku i tetai kopi ki te ngai tikai i rave i te reira e, ma te pati katoa kia pau‘ atu i te reira ‘akaapa‘anga.

Na te BSA e tuku atu i tetai kopi o te pau‘anga a te ngai tikai i rave i te reira. Mei te mea ake e, e au tuatua ke atu ta te ngai tikai i rave i te reira i akakite ki te BSA, ka pati‘ia koe no tetai au tuatua openga mei ia koe atu.

I roto i te uipa‘anga a te Board, e ‘akara meitaki‘ia‘i taaau ‘akaapa‘anga e te toko a mēma o te BSA. Na ratou e akara matatio i te au mea puapinga katoatoa, uriuri meitaki i taaau ‘akaapa‘anga, ma te tuku i te tika, me kua tau kia turu‘ia, me karē ra, kia kore e turu‘ia te reira ‘akaapa‘anga.

Ko tei anoano‘ia e te BSA, koia oki, kia akara meitaki ia te au mea i tata ia ki raro e ratou tei apai mai i te ‘akaapa‘anga, e ratou i te ngai tikai i rave‘ia‘i te reira, inara, ka rauka katoa kia kimi‘ia na roto i te tu kimi‘anga ‘akava‘anga mei te mea e, kua tau kia perā ia.

Ko te tuku‘anga tika a te BSA kua tata ia te reira, ka tuku atu ei kia koe, e ki te ngai tikai i rave‘ia‘i te reira. Ka oronga katoa‘ia te reira ki te au ngai mei te tivi, ratio, nutipepa e te aronga tei anoano i te reira, ma te tuku katoa atu i te reira ki runga i te vepūtaite a te BSA.

No runga i te au‘akaapa‘anga āāti‘anga i te tika‘anga paraiveti o tetai tangata, e ngakau marama e te tangi to te BSA, i te au pati‘anga te ka tae kiaia kia kore te ingoa o te reira tangata e ‘akakite‘ia ki te katoatoa.

Mei te mea ake e, ka turu te BSA e, kua tau te ‘akaapa‘anga, penei ka:

- ‘akaue a ia i te ngai tikai i rave‘ia‘i te reira apa kia tuku i tetai tuatua ki te katoatoa no te ‘akatano, me karē ra, tetai ‘akapapa‘anga poto o te tuku‘anga‘ tika
- ‘akaue a ia i te ngai tikai i rave‘ia‘i te reira apa kia tutaki i tetai utunga moni te ka tae rava ki te rima tauatini tārā ki te korona
- ‘akaue a ia i te ngai tikai i rave‘ia‘i te reira apa kia tutaki i tetai utunga moni te ka tae rava ki te rima tauatini tārā ki tetai tangata tei āāti‘ia i tona tika‘anga paraiveti.

Ina, i roto i te au ‘akapapa‘anga e kua kino rava tona tu, ka rauka i te BSA i te ‘akaue i te ngai tikai i rave‘ia‘i te reira apa kia ‘akamutu takairi i te tuku tuatua ki te katoatoa na roto i te mareva, me karē ra, kia kore rava e tuku tuatua ‘akapararauare no tetai rua ngauru ma a ora.

Ka rauka i te apira i te au tika a te BSA ki te ‘Akava‘anga Ngateitei. Mei te mea ake e, ka apira te ngai tikai i rave‘ia‘i te reira apa, ka taiku katoa ia te ingoa o te tangata tei tuku mai i te ‘akapapa‘anga, inara, ka rauka iaia i te iki kia kore a ia e piri ki roto i teia apira.

Tuatua Poto

Ko te au ‘akaapa‘anga na roto i te leta, e tata i te reira ki roto i te reo Ingariti, me karē ra, i roto i tetai reo tei ‘akamana‘ia e, e reo katoa no Aotearoa nei, inara, ko te ‘akaapa‘anga penei no runga i tetai porokaramu i roto i tetai uatu reo.

Atereti

E atereti atu i taaau ‘akaapa‘anga na roto i te leta ki te pu o te ngai tikai i rave‘ia‘i te reira.

Tivi

TVNZ
PO Box 3819
AUCKLAND 1141

TV3 and FOUR
TVWorks
Private Bag 92 624

Founu: (09) 916 7000
Fax: (09) 916 6864
www.tvnz.co.nz

AUCKLAND 1150
Founu: (09) 377 9730
Fax: (09) 366 5999
Founu tutakikore: 0800 888 4733
www.tv3.co.nz
standardscommittee@mediaworks.co.nz

Māori Television
PO Box 113-017
Newmarket
AUCKLAND 1149
Founu: (09) 539 7000
Fax: (09) 539 7199
www.maoritelevision.com

Prime Television
PO Box 9059
Newmarket
AUCKLAND 1149
Founu: (09) 579 9999
Fax: (09) 579 8355
Founu tutakikore: 0800 759 759
www.primetv.co.nz

Sky Television
PO Box 9059
Newmarket
AUCKLAND 1149
Founu: (09) 579 9999
Fax: (09) 579 8355
Founu tutakikore: 0800 759 759
www.skytv.co.nz

Ratio

Ko te au tuatua ta te Ratio Nu Tirenī, me karē ra, ta te Ratio Nu Tirenī Konīseti tei tuku‘ia ki te katoatoa na roto i te mareva, e tuku i ta kotou au ‘akaapaanga na roto i te leta ki te atereti i raro nei:

Ko te atereti o te au Ratio ka rauka tika te reira ia kotou mei te Ratio mai:

Radio New Zealand
PO Box 123
WELLINGTON 6140
Founu: (04) 474 1999
Fax: (04) 474 1459
www.radionz.co.nz

Radio Broadcasters Assn
PO Box 3762
AUCKLAND 1140
Founu: (09) 378 0788
Fax: (09) 378 8180
www.rba.co.nz

Piri‘anga ki tetai au ngai ke, ka kitea ki runga: www.bsa.govt.nz

Te au mea tei tau kia ‘akara meitaki ia no te tuku‘anga ‘akaapa‘anga

- Kua atereti ainei koe i taau ‘akaapa‘anga na roto i te leta ki te pu o te ngai tikai i rave‘ia‘i te reira?
- Ka tae ainei taau ‘akaapa‘anga ki te ngai tikai i rave‘ia‘i te reira i rotopu i te 20 ra angaanga, mei te ra i tuku‘ia‘i te reira ki te katoatoa na roto i te mareva?
- Tei roto ainei teia au mea i taau ‘akaapa‘anga na roto i te leta:
 - te ingoa o te porokaramu taau e ‘akaapa nei?
 - te tianara, me karē ra, te ratio i tuku‘ia‘i te reira ki te katoatoa na roto i te mareva?

- te ra, marama e te mataiti, perā te ora i tuku‘ia‘i te reira ki te katoatoa na roto i te mareva?
- Kua ‘taiku ainei koe e, eaa te turanga rangatira, me karē ra, te au turanga rangatira taau i irinaki e, kua aati‘ia e, i ‘akapeea te aati‘ia‘anga?
- Mei te mea e, ko taau ‘akaapa‘anga no runga ia i te āāti‘anga i te tika‘anga **paraiveti** o tetai tangata, kua tuku ainei koe i te reira ‘akaapa‘anga ki te BSA i rotopu i te 20 ra angaanga, mei te ra i i tuku‘ia‘i te reira ki te katoatoa na roto i te mareva?
- Mei te mea e, kua marekakore koe i te pau‘anga a te ngai tikai i rave i te reira, kua tuku ainei koe i taau ‘akaapa‘anga ki te BSA, no te kimi matatio‘anga, ma te ‘akara akaou i te reira au ‘akaapa‘anga i rotopu i te 20 ra angaanga mei te ra, i tae mai ei te pau‘anga a te ngai tikai i rave i te reira?
- Mei te mea e, karē te ngai tikai i rave i te reira, i pau mai ake i taau akaapa‘anga i rotopu i te 20 ra angaanga, kua tuku ainei koe i taau ‘akaapa‘anga ki te BSA, no te kimi matatio‘anga, ma te ‘akara akaou i te reira au ‘akaapa‘anga i rotopu i te 60 ra angaanga mei te ra, i tuku‘ia‘i te reira ki te katoatoa na roto i te mareva?

Broadcasting Standards Authority
 Level 2, NZ Film Commission Building
 119 Ghuznee Street
 PO Box 9213, Wellington 6141
 Founu: (04) 382 9508
 Fax: (04) 382 9543
 Founu tutakikore: 0800 366 996
 Imere: info@bsa.govt.nz